

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích

Fakulta: Pedagogická

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 20.5.2011

Diplomant: Kolčavová Zuzana

Aprobace: Z – Př – Pě (ZŠ)

Recenzent diplomové práce:

Mgr. Vlasta Matěnová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Přípravenost studentů učitelství přírodopisu a biologie na interaktivní konstruktivistické vyučování s využitím prekonceptů žáků

Předložená diplomová práce má 83 strany textu. V Seznamu literatury je citováno 36 literárních pramenů, z toho je 17 on-line dostupných.

V Úvodu posuzované práce je formulován hlavní cíl práce – zjistit, jak jsou studenti učitelství přírodopisu a biologie připraveni na konstruktivistické pojetí výuky. Prvním dílčím cílem bylo zjistit, jaké mají povědomí o pojmech konstruktivismus a prekoncepty a o jejich obsahu. Druhým dílčím cílem bylo šetření schopností studentů pracovat s modelově zadanými prekoncepty. Předem lze konstatovat, že cíle byly splněny. Teoretická východiska podávají přehled o pojetí konstruktivismu a konstruktivismu v přírodních vědách, o prekonceptech a o metodách kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Řešení zadaného tématu bylo provedeno anonymním dotazníkovým šetřením celkem u 160 respondentů čtyř různých fakult připravující studenty učitelství. Sestavení dotazníku předpokládalo (i) úzkou spolupráci autorky s další diplomantkou Martinou Pazourovou, která se ve své diplomové práci paralelně zabývala prekoncepty u žáků základních škol a (ii) promyšlené vedení a supervizi školitele. Pro prekoncepty žáků i studentů učitelství přírodopisu a biologie byla vybrána dvě shodná nosná témata – fotosyntéza a trávení u člověka. Vybrané autentické žákovské prekoncepty pak byly použity v dotazníku této diplomové práce. Součástí kapitoly Metodika výzkumu jsou i autorčiny odpovědi na otázky s příslušným bodovým hodnocením. Kapitola Výsledky je rozdělena do dvou částí. V první části jsou výsledky šetření prezentovány v tabulce bodovým hodnocením jednotlivých otázek samostatně pro každou ze čtyř fakult, zvláště ženy a muži. V textové části je shrnující přehled odpovědí respondentů postupně na všechny otázky v dotazníku. Ve druhé části jsou výsledky odpovědí na klíčové otázky ve vztahu ke konstruktivistickému pojetí vzdělání A1) – A4) znázorněny kruhovými grafy a grafy v textu popsány. V závěrech je konstatováno, že většina respondentů nedovedla obsah pojmů konstruktivismus a prekoncepty ani vysvětlit ani odhadnout. Naopak většina dotazovaných respondentů měla postačující znalosti pro dosažení cílových znalostí svých budoucích žáků při výuce témat fotosyntéza a trávení u člověka.

Připomínky a dotazy k diskusi

- Určité rezervy spatřuji v teoretických východiscích. Text mohl být konzistentnější, lépe provázaný bez prolínání tématu a nejen sestavený z vybraných pasáží textu z citované literatury.
- V hodnocení dotazníků považuji některé očekávané správné odpovědi uvedené autorkou a tím i jejich bodové ohodnocení za diskutabilní, nejednoznačné, problematické i věcně nesprávné v kontextu s formulací otázek, např.:
 - B1) 3. Jak rostliny získávají energii potřebnou pro svůj život? Očekávaná odpověď – fotosyntézou. Zvažte a vysvětlete odpověď - z ATP, ze sacharidů, dýcháním ...

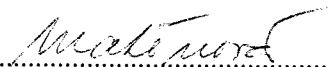
- B1) 7. Jaké následky pro život na Zemi má kácení tropického deštného lesa? Očekávaná odpověď – méně kyslíku není správná. Vysvětlíte proč.
- B2) 1. Jak probíhá trávení potravy? Očekávaná odpověď – zpracování (rozmělnění), trávení (rozložení), vstřebávání, vyloučení je za 4 body. Vždyť ale vstřebávání a vyloučení nestrávené potravy jsou samostatné děje navazující na trávení a všechny děje dohromady jsou fáze zpracování potravy v trávicí soustavě. Odpověď - pomocí trávicích šťáv je jen za 1 bod!
- B2) 3. Na jaké látky se potrava rozkládá? Odpověď – jednoduché látky (2 body) nebo odpověď – cukry, tuky, bílkoviny (2 body)? Navrhněte správnější odpověď.
- B2) 4. Jak tělo zpracovává složité látky, které obsahuje potrava, aby je mohlo vstřebat?
- B2) 6. Jak postupuje potrava trávicí trubicí a co se s ní v jednotlivých částech děje?
Na obě otázky je stejná odpověď celkem za 10 bodů. Výběrově z odpovědí autorky uvádím: tlusté střevo – vstřebávání látek, zahušťování potravy; konečník – vyloučení potravy. Vůbec není uvedena slinivka, která je pro trávení zcela zásadní.
- C1a) cílové znalosti k tématu Fotosyntéza. Která zásadní podmínky chybí?
- Co znamená v C2a) na str. 41 odvod živin?
- C2c) na str. 41 Příjem potravy a výdej. Vysvětlíte v kontextu s C2c) na str. 38.
- Na str. 72, 80 je konstatováno, že cílem nebylo mezifakultně srovnávat úspěšnost respondentů pro početní nevyrovnanost počtu respondentů (3 – 60 – 87 – 10). Proč jsou tedy výsledky v kapitole IV. a sestaveny pro jednotlivé fakulty?
- V Diskusi jsou spíše duplicitně uváděny výsledky než diskutovány.

Z formálního hlediska nemám k práci zásadní připomínky.

- Literární zdroje jsou řádně citovány. Výjimečně se v práci vyskytují nesrovnalost v citacích v textu vs. v Seznamu literatury, např. na str. 11 Průcha, Mareš a Walterová (2001) vs. Průcha, Walterová, Mareš (2001), na str. 11 Kalhous, Obst a kol. (2009) vs. Kalhous, Obst (2009), na str. 12 Bílek (2008) vs. Bílek, Rychtera, Slabý (2008) je 2x různá citace, na str. 28 Creswell (1998) a v SL není, na str. 78, 81 Dobroruka, Cílek (1999a) vs. Dobroruka a kol. (1999a) nebo na str. 79 Dobroruka (1999b) vs. Dobroruka a kol. (1999b).
- z nabídky grafů bylo možné vybrat i vhodnější graf než v DP použitý kruhový graf
- překlepů je v práci minimálně, až na posledních stránkách (72-74, 76-78) jsou četnější neupravené stylistické formulace a překlepy (charakterisovali, fyziologické a metabolické procesy v přírodě, trávení člověka ...)

Závěr: Diplomová práce svým tématem přináší nový pohled na směřování přípravy studentů učitelství přírodopisu a biologie. Autorka shromáždila množství dat a práce poskytuje cenné údaje. Stanovený cíl práce byl splněn. Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....

Podpis recenzenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 20. 5. 2011

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------